

Догодина се навършват 10 г. от членството на България в Европейския съюз. Редно е да си зададем въпроса, какво сме постигнали и накъде вървим?

Всяко боксуване в процесите на европейска интеграция или наличието на кризи, като финансовата от 2008 г., или настоящата бежанска и миграционна криза, са повод за съмнение за бъдещето на Европейския проект. За мен е важно обаче, че Европа успява да устои на предизвикателствата и защитава принципите и ценностите си. Както е известно, кризите са време за реформи.

Освен посоченият вече миграционен проблем, предизвикан от кризата в Сирия и появата на т.нар. ДАЕШ, тежък проблем е и нарастващият тероризъм на територията на Стария континент и все по-размиващата се граница между вътрешни и външни заплахи. Нещо повече, модерните и настоящи заплахи са глобални и в повечето случаи тяхната неконвенционалност изисква общи координирани политики и действия.

В този контекст, отчитайки мащабите и характера на настоящите заплахи пред Съюза, за мен една от основните теми за реформи в сектор Сигурност са допълнителната хоризонтална интеграция, координация и синхронизация между отделните национални и наднационални политики и агенции на ЕС. Подобни стъпки бяха предприети в края на миналата година по време на среща на върха в Брюксел. Там Германия и Франция заявиха, че съществуването на Шенген и свободното придвижване в рамките на ЕС зависи от създаването на Европейска Гранична и Брегова Агенция. В допълнение още бе предложено, започването на интеграция и синхронизация между Европол и Фронтекс с общо координационно звено.

В края на миналата седмица Европейският парламент прие значително разширяване на правомощията на Европол отнесено към антитерористичната им дейност. Всички тези мерки и реформи говорят за осъзнаването на предизвикателствата, пред които сме изправени и решителността на Съюза да се бори с тях. Нещо повече, на базата на тези мерки и растящата междуинституционална интеграция на европейско равнище, анализатори започват да говорят за възникването на *европейска невоенна система за сигурност*.

Всички тези мерки са в полза на България и се ползват с подкрепата на правителството.

Друг ключов елемент, касаещ европейската и регионална сигурност е европеизацията и интеграцията на Западните Балкани и държавите от Югоизточна Европа. Особено в момент, в който отчитаме нарастващ интерес на Руската федерация за геополитически съревнования именно в тази част на Европа. В този контекст политиката на Съюза за разширяване и асоцииране към този регион, трябва да бъде по-настъпателна и същевременно гъвкава. Липсата на времева рамка и срокове по време на преговорните процеси е повод за растящ евроскептицизъм. Наличието на краен срок за извършване на реформи би бил стимул за държавите от Западните Балкани за по-бърза и ефективна законодателна и институционална интеграция. Първостепенно за България е да има и политическа и социална стабилност на Западните Балкани. В този контекст българската политика е ясна, европейската интеграция на региона е безалтернативна, но това не бива да става без покриването на основни критерии за добросъседство.

Други две важни теми за ЕС са споразумението ЕС-Турция и предстоящия на 23 юни референдум във Великобритания. И двете теми касаят сигурността на Европа.

Бъдещето на споразумението ЕС-Турция е под въпрос след оставката на Давутоглу. За мен той беше гарант за изпълнението на това споразумение. Важно е да се отбележи, че България подписа протокола за реадмисия с Република Турция.

Що се отнася до Brexit, излизането на Обединеното Кралство от ЕС би представлявало сериозно сътресение за структурата на европейската сигурност. Неслучайно миналата седмица петима бивши генерални-секретари на НАТО призоваха Великобритания да остане в ЕС и че потенциален „Brexit“ е „добре дошъл за враговете на Запада“.

Големият израелски държавник Шимон Перес, който казва: „в живота има две неща, които човек не може да постигне, освен ако не си притвори поне малко очите – любов и мир“. На Стария континент повече от 60 г. има и политически мир, и толерантност помежду ни. Нека се постареем да запазим постигнатото!

г-жа Джема ГРОЗДАНОВА,
председател на Парламентарната комисия
по външна политика към 43-то Народно събрание

Mrs. Djema GROZDANOVA
Chairman of Parliamentary Commission on
Foreign Affairs at the 43rd National Assembly